

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/480/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3213205633
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3213205633.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa: A. právne zastúpený S. proti odporcovi: W., v konaní zastúpený opatrovníčkou S., vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Bánovce nad Bebravou, o zaplatenie 50,70 Eur, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou, č.k. 6C/20/2014-42 zo dňa 14. mája 2014, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku o náhrade trov konania p
o t v r d z u j e .

Odporcovi sa náhrada trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi istinu vo výške 50,70 Eur a náhradu trov konania titulom zaplateného súdneho poplatku a trov právneho zastúpenia vo výške 28,22 Eur. Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že odporcovi vznikla povinnosť zaplatiť navrhovateľom uplatňovanú sumu, a to v zmysle citovaných zákonných ustanovení. Odporca cestoval bez cestovného lístka, preto bol povinný zaplatiť navrhovateľovi cestovné vo výške 0,70 Eur a postih (sankčnú úhradu) vo výške 50 Eur. O náhrade trov konania súd prvého stupňa rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 v spojení s ust. § 150 ods. 2 O.s.p. Keďže v danom prípade išlo o drobný spor, súd prvého stupňa priznal navrhovateľovi v plnej výške len nárok na náhradu trov konania titulom zaplateného súdneho poplatku za návrh vo výške 16,50 Eur. Pokiaľ ide o nárok na náhradu trov právneho zastúpenia, súd prvého stupňa zistil, že za dôvodnú možno považovať odmenu za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, písomný návrh na začatie konania) spolu s režijnými paušálmi, pričom tieto trovy súd prvého stupňa považoval za neprimerané voči pohľadávke, z dôvodu čoho pristúpil k ich zníženiu na 20 % z pôvodnej sumy 58,58 Eur, čo predstavovalo sumu 11,72 Eur. Túto výšku náhrady trov právneho zastúpenia považoval súd prvého stupňa za primeranú odmenu právneho zástupcu navrhovateľa v predmetnej veci, v ktorej uplatňoval nárok formulárovou žalobou. Súd prvého stupňa navrhovateľovi nepriznal náhradu trov za uplatnený úkon právnej pomoci - pokus o zmier, keďže v danom prípade mal za to, že nejde o náklady priamo súvisiace so súdnym konaním, konštatoval, že ich nemožno uplatniť ako trovy právneho zastúpenia.

Proti tomuto rozsudku, jeho výrokovej časti, ktorou súd prvého stupňa rozhodol o náhrade trov konania, podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ a žiadal, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa v časti rozhodnutia o povinnosti nahradiť trovy konania tak, že odporcu zaviazá povinnosťou zaplatiť navrhovateľovi súdny poplatok vo výške 16,50 Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 87,88 Eur, a to do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania za jeden úkon právnej služby spolu s režijným paušálom a DPH 20 % v celkovej výške 19,61 Eur. Mal za to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keďže v danom prípade došlo k nesprávnej aplikácii ust. §

150 ods. 2 O.s.p. Podľa jeho názoru súd prvého stupňa rozhodol o neprimeranom znížení trov konania a neodôvodnene priznal trovy konania vo výške odlišnej od trov konania uplatnených v návrhu na začatie konania. Považoval za nepochybné, že predmetnú vec je možné považovať za drobný spor podľa ust. § 200ea O.s.p., neprimeranosť trov konania v takýchto sporoch voči pohľadávke je však potrebné v jednotlivých prípadoch posudzovať individuálne. Poukázal na ustálenú prax, najmä rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 7Co/32/2009 a sp. zn. 7Co/64/2009, ako aj dôvodovú správu k novele Občianskeho súdneho poriadku a zákon č. 384/2008 Z. z., účinný od 15.10.2008. Mal za to, že v rámci rozhodovacej činnosti súdu v zmysle ustálenej súdnej praxe je aplikácia ust. § 150 ods. 2 O.s.p. primeraná len v situácii, kedy suma náhrady trov konania viacnásobne prevyšuje sumu istiny, ktorá je predmetom konania, čo však v danej veci splnené nie je. Nakoľko uplatňované trovy konania neprekračujú niekoľkonásobne sumu istiny a okrem súdneho poplatku predstavujú odmenu za právnu službu za minimálny počet úkonov, za ktoré je stanovená minimálna sadzba, prvostupňový súd nesprávne v rozhodnutí aplikoval ust. § 150 ods. 2 O.s.p. Vychádzajúc z uvedeného mal zároveň za to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je v napadnutej časti nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, z čoho plynie záver, že účastníkom konania bola postupom súdu prvého stupňa odňatá možnosť konať pred súdom. Prvostupňový súd mal o trovách konania rozhodnúť podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p., ktorý vyjadruje zásadu zodpovednosti za výsledok konania, a priznať navrhovateľovi ako úspešnému účastníkovi náhradu všetkých účelne uplatnených trov konania. V prejednávanej veci za účelne uplatnené trovy konania považoval zaplatenie súdneho poplatku z návrhu a minimálnu tarifnú odmenu za právne služby podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Poukázal na to, že zaplatenie súdneho poplatku je obligatórnou povinnosťou navrhovateľa, v dôsledku čoho nemožno podľa správneho úsudku a dobrej vôle znižovať trovy právneho zastúpenia bez prihliadnutia na výšku súdneho poplatku. Okrem uvedeného samotné úkony právnych služieb a postup advokáta pri zastupovaní je náročný a zložitý proces, vyžadujúci si i primeranú časovú náročnosť. Uviedol, že právo účastníka nechať sa zastupovať advokátom nie je v podmienkach nášho vnútroštátneho práva obmedzené ani v tzv. drobných sporoch, a neobmedzuje ho ani Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.07.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu a ktoré v bode 29 Preambuly deklaruje, že „neúspešná strana by mala naďalej znášať trovy“. Na podporu svojej argumentácie spomenul uznesenie Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 6Co/271/2009, v ktorom odvolací súd dospel k záveru, že navrhovateľ, ktorý bol v predmetnom drobnom spore zastúpený advokátom, má ako úspešný účastník právo na náhradu (okrem vlastne účelne vynaložených trov i) trov spojených s poskytnutím právnych služieb, ktoré mu v označenom spore poskytol splnomocnený advokát. Na záver zdôraznil, že rozsah zníženia náhrady trov v danom prípade odporuje dobrým mravom a považoval za nespravodlivé, neodôvodnené a neprimerané, aby odporca neznášal trovy procesne úspešného navrhovateľa, ktoré mu vznikli, vrátane trov právneho zastúpenia, v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p.

Odporca sa k odvolaniu podanému navrhovateľom písomne nevyjadril.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací vec preskúmal podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné a rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p.

Odvolaním navrhovateľa bolo napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa iba vo výroku o náhrade trov konania navrhovateľa, preto odvolací súd preskúmaval iba túto odvolaním napadnutú časť rozhodnutia a rozsudok súdu prvého stupňa vo zvyšnej časti ostal právoplatný a týmto rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý.

Podľa ust. § 200ea ods. 1 O.s.p., ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1.000 Eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Podľa ust. § 150 ods. 2 O.s.p., ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť.

Citované ustanovenie umožňuje súdu v osobitných prípadoch nepriznať alebo znížiť trovy konania, resp. ich náhradu. Naproti ust. § 150 ods. 1 O.s.p., z ktorého pre súd takáto možnosť vyplýva iba vo výnimočných prípadoch hodných osobitného zreteľa, aplikácia ust. § 150 ods. 2 O.s.p. je zákonom viazaná výlučne na splnenie dvoch podmienok. Prvou je skutočnosť, že ide o drobný spor a druhou, že trovy konania, ktorých náhradu si účastník uplatňuje, sú neprimerané voči pohľadávke, ktorá je predmetom konania. Pri aplikácii ust. § 150 ods. 2 O.s.p. teda nie je potrebné, ako sa mylne domnieva navrhovateľ, skúmať pomery účastníkov konania.

Právna úprava obsiahnutá v ust. § 150 ods. 2 bola do Občianskeho súdneho poriadku doplnená na základe zákona č. 384/2008 Z. z. s účinnosťou od 15.10.2008 v nadväznosti na prijatie Nariadenia EP a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Zákonodarca v predmetnom ustanovení v súlade s európskymi štandardmi vytvoril pre súd možnosť znížiť trovy, ktoré sú voči pohľadávke v drobných veciach neprimerané. Cieľom súdnych konaní v takýchto veciach totiž má byť vymoženie pohľadávky s čo najnižšími nákladmi a nemôže prevažovať záujem na vedení konania z dôvodu, že ide o zaujímavé veci z hľadiska odmeny advokáta. Z dôvodovej správy k príslušnej novele Občianskeho súdneho poriadku síce vyplýva, že uplatnenie moderačného práva súdu v zmysle ust. § 150 ods. 2 prichádza do úvahy predovšetkým v prípadoch, kedy trovy konania predstavujú niekoľkonásobne vyššiu sumu ako samotná pohľadávka, čo však neplatí absolútne, na druhej strane treba zdôrazniť, že znenie predmetného ustanovenia umožňuje súdu trovy konania nielen znížiť, ale z obdobných dôvodov aj nepriznať.

V danej veci bola predmetom konania pohľadávka navrhovateľa na zaplatenie istiny vo výške 50,70 Eur. Ide teda o tzv. drobný spor, keď predmet konania nepresahuje výšku 1.000 Eur a zároveň nejde o vec uvedenú v ust. § 200ea ods. 2 O.s.p. Tým je splnená jedna z dvoch podmienok pre využitie moderačného práva súdu v zmysle ust. § 150 ods. 2 O.s.p. pri rozhodovaní o náhrade trov konania. Navrhovateľ, ktorý bol v merite úspešný a ktorému by podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. patrila náhrada trov konania, si uplatnil trovy v celkovej výške 104,38 Eur, z čoho zaplatený súdny poplatok z návrhu na začatie konania predstavoval sumu 16,50 Eur a trovy právneho zastúpenia sumu 87,88 Eur, ktoré tak predstavovali takmer dvojnásobok uplatnenej istiny. Odvolací súd po preskúmaní veci dospel v zhode so súdom prvého stupňa k rovnakému záveru, že výška náhrady trov konania pôvodne uplatnená navrhovateľom nebola primeraná uplatnenej istine, čím zároveň došlo k splneniu druhej podmienky v záujme jej zníženia.

Odvolací súd nespochybňuje, že zabezpečenie vykonávania úkonov právnych služieb spojených zo zastupovaním účastníka v občianskom súdnom konaní je náročný a zložitý proces, vyžadujúci si i primeranú časovú náročnosť, zároveň je mu však z úradnej činnosti známe, že navrhovateľ vedie veľký počet sporov rovnakého charakteru, predmetom ktorých je nárok na zaplatenie cestovného a úhrady za cestovanie bez platného cestovného lístka, pričom ide o spory, ktoré z uvedeného dôvodu nemožno označiť za skutkovo, právne a časovo náročné. Z obsahu spisu je zrejmé, že návrh na začatie konania v danej veci je takmer identický s návrhmi, ktorými už navrhovateľ inicioval početné konania, kedy zakaždým dochádza k zmene vyplnených údajov o prípade a cestujúcim z priloženého hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok, vyhotovenom revízorom navrhovateľa, pričom vykonanie ďalšieho úkonu, resp. vyvinutie ďalšej činnosti zo strany právneho zástupcu, súvisiacej s účelným uplatňovaním práva proti druhému účastníkovi, preukázané nebolo.

Vychádzajúc z uvedeného, odvolací súd zastáva názor, že navrhovateľovi priznaná náhrada trov konania vo výške 28,22 Eur je primeraná výške uplatnenej istiny, v dôsledku čoho je v súlade s ust. § 150 ods. 2 O.s.p.

Vzhľadom ku skutočnosti, že pre aplikáciu ust. § 150 ods. 2 O.s.p. pri rozhodovaní o trovách konania boli v danom prípade splnené všetky zákonné predpoklady, pričom miera zníženia náhrady trov konania navrhovateľa sa odvolaciemu súdu nejaví ako neprimeraná a stotožňuje sa s ňou, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania ako vecne správny podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd tak, že odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko si trovy konania neuplatnil (ust. § 224 ods. 1 v spojení s ust. § 142 ods. 1 a ust. § 151 ods. 1 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.